

Konsumentbarometern

2015, november

Förtroendet för ekonomin återhämtade sig något i november

Konsumenternas förtroendeindikator var i november 4,7, då den i oktober var 1,3 och i september 4,2. I november i fjol fick förtroendeindikatorn värdet 2,6. Indikatorns långtidsmedelvärde är 11,7. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens konsumentbarometer. För barometern intervjuades den 2–18 november 1 285 personer bosatta i Finland.

Konsumenternas förtroendeindikator

1) medeltal 10/1995 - 11/2015

Av de fyra delfaktorerna i konsumenternas förtroendeindikator försämrades i november bara förväntningen på den allmänna arbetslöshetsutvecklingen jämfört med oktober. Konsumenternas syn på den egna ekonomin, Finlands ekonomi och hushållets möjligheter att spara förbättrades något. Ändå var bara uppskattningen av möjligheterna att spara ljus i november, medan övriga förväntningar var svaga eller dystra.

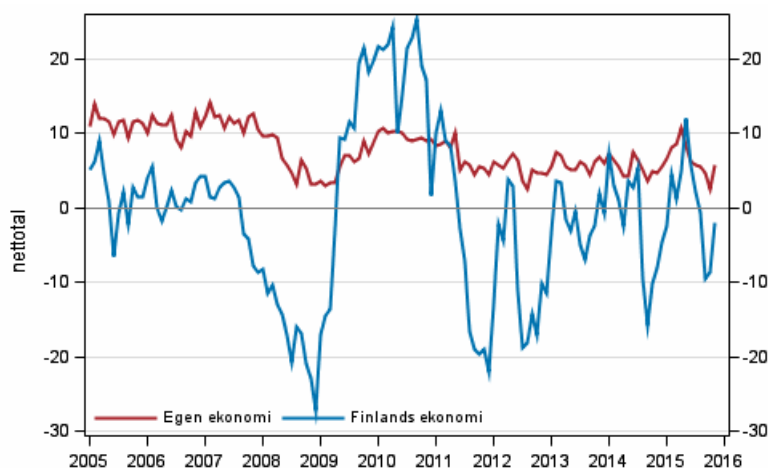
Konsumenterna ansåg i november att tidpunkten var rätt så god för att ta lån, men inte för att köpa kapitalvaror eller för att spara. Sysselsatta konsumenter oroade sig mer än vanligt i november för att själva bli arbetslösa, liksom redan i oktober och för ett år sedan.

Egen och Finlands ekonomi

I november antog 30 procent av konsumenterna att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Tjugonio procent av konsumenterna bedömde för sin del att landets ekonomi försämras. Motsvarande andelar var ännu i oktober 27 och 37 procent och för ett år sedan i november 25 och 36 procent.

I november litade 23 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 13 procent befarade att den blir sämre inom ett år. Motsvarande andelar var i oktober 22 och 18 procent och för ett år sedan 23 och 16 procent.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

Arbetslöshet och inflation

I november litade bara 11 procent av konsumenterna på att arbetslösheten minskar under det följande året medan 63 procent uppskattade att arbetslösheten ökar. För en månad sedan var motsvarande andelar 12 och 60 procent.

Av de sysselsatta antog 11 procent i november att risken för arbetslösheten minskat under de senaste månaderna för deras egen del, medan 21 procent antog att risken hade ökat. Av de sysselsatta upplevde 22 procent att de inte alls är i farozonen att bli arbetslösa.

I november bedömde konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 1,3 procent under de följande 12 månaderna. Långtidsmedelvärdet för inflationsförväntningarna är 2,2 procent.

Köp av kapitalvaror

Av konsumenterna bedömde 44 procent i november att det är fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Av hushållen avsåg 15 procent att ganska eller mycket säkert köpa bil inom ett år och 7 procent bostad. Nitton procent av hushållen planerade att spendera pengar på renovering av bostaden inom ett år.

Sparande och låntagning

I november tyckte 56 procent av konsumenterna att tidpunkten för att spara var god. Av hushållen hade 65 procent sparat och 78 procent trodde att de kan spara under det följande året.

I november ansåg 62 procent av konsumenterna att det är fördelaktigt att ta lån. Färre än vanligt, dvs. 11 procent av hushållen, planerade att ta lån inom ett år.

Konsumenternas förtroende efter storområde och befolkningsgrupp

I huvudstadsregionen och i Norra Finland var bilden av ekonomin i november ljusare än i övriga delar av landet. Av befolkningsgrupperna var högre tjänstemän de mest optimistiska. Pensionärer och arbetslösa hade den mest pessimistiska uppfattningen om den ekonomiska utvecklingen.

Konsumenternas syn på ekonomin

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	11/2014	10/2015	11/2015	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	11,7	22,9	-6,5	2,6	1,3	4,7	--
B2 Egen ekonomi om 12 månader (netttotal)	8,3	14,1	2,3	4,7	2,5	5,7	-
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (netttotal)	3,1	25,3	-27,1	-8,1	-8,7	-1,9	-
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	1,9	1,2	1,3	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (netttotal)	-3,8	27,6	-51,1	-29,5	-27,7	-30,5	--
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (netttotal)	-1,3	7,6	-18,8	-10,9	-5,7	-5,9	-
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (netttotal)	18,1	41,8	-14,2	5,8	15,6	15,0	-
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (netttotal)	10,7	36,8	-19,6	4,2	2,5	8,0	=
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (netttotal)	16,9	42,0	-47,1	9,3	14,4	19,6	=
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (netttotal)	39,1	52,2	10,9	43,4	39,1	45,4	+

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorernas netttotal. Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Förklaringar till kolumnen **“Utsikter”**: ++ Mycket goda utsikter, + Goda utsikter, = Neutrala utsikter, - Dåliga utsikter, -- Mycket dåliga utsikter. Nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen.

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) barometerresultat publiceras på EU-kommissionens webbplats: European Commission, DG ECFIN, Business and Consumer Survey Results;
http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Innehåll

1. Metoden för konsumentbarometern.....	5
---	---

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter.....	6
--	---

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	8
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer.....	8
Figurbilaga 3. Egen ekonomi.....	8
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi	9
Figurbilaga 5. Inflation.....	9
Figurbilaga 6. Arbetslöshet.....	9
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	10
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara.....	10
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader.....	10
Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt.....	11
Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa.....	11

1. Metoden för konsumentbarometern

Konsumentbarometern är en telefonintervjuundersökning (survey) med hjälp av vilken man mäter de finländska konsumenternas föreställningar – uppskattningar och förväntningar – om den allmänna ekonomiska utvecklingen och det egna hushållets ekonomiska utveckling samt deras planer på att göra anskaffningar, spara eller ta lån. Dessutom utreder man hur allmänna moderna maskiner och apparater är i hushållen.

De första barometerintervjuerna gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes undersökningen två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in konsumentbarometerns uppgifter varje månad på uppdrag och dels finansierat av EU-kommissionen.

Till populationen i konsumentbarometern hör 4,5 miljoner personer i åldern 15–84 år och deras 2,6 miljoner hushåll i Finland. Ett urval av 2 350 personer samplas för undersökningen för varje månad. Samma urval används också vid insamlingen av uppgifter för den finländska reseundersökningen. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och konsumentbarometerns uppgiftslämnare representerar Finlands befolkning i åldern 15–84 år ifråga om ålder, kön, bostättningsområde och modersmål.

Konsumentbarometerns intervjuer görs från Statistikcentralens telefonintervjucentral, dvs. CATI-centralen under de två–tre första veckorna av månaden. I november 2015 erhöles svar från 1 285 personer; därmed var bortfallet av svar 45,3 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrat eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunnat nå.

Alla svarsuppgifter för konsumentbarometern upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktkoefficienter. Viktningen korregerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

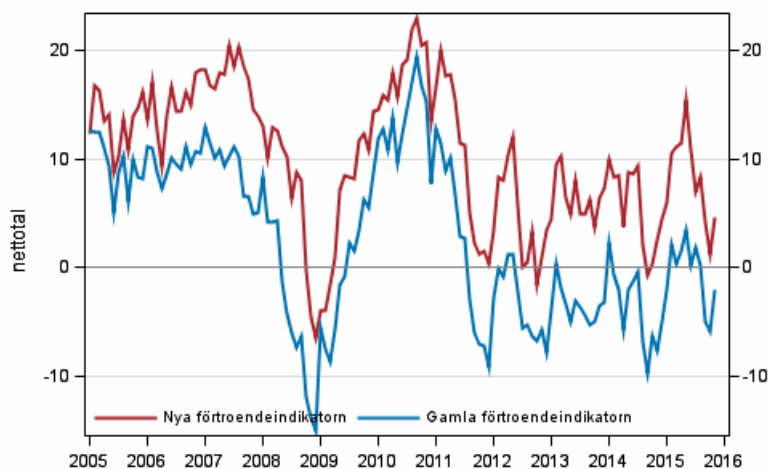
Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	11/2014	10/2015	11/2015	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	11,7	22,9	-6,5	2,6	1,3	4,7	--
A2 Gamla förtroendeindikatorn = (B1+B2+B3+B4+C1)/5	6,1	19,4	-15,0	-7,6	-5,9	-2,0	--
A3 Mikroindikatorn = (B2+D1+D2)/3	25,3	33,4	9,5	26,1	23,4	27,4	+
A4 Makroindikatorn = (B4+B7)/2	-0,3	22,8	-39,1	-18,8	-18,2	-16,2	--
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	3,9	9,8	-4,0	-1,1	-2,5	-1,8	--
- Bättre (%)	23,3	30,6	16,5	18,9	16,5	17,5	
- Sämre (%)	16,4	22,7	11,4	20,2	19,4	20,2	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,3	14,1	2,3	4,7	2,5	5,7	-
- Bättre (%)	25,7	33,4	18,2	22,8	21,8	22,6	
- Sämre (%)	11,3	17,7	6,6	15,6	17,7	13,1	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	-3,0	29,5	-60,9	-39,5	-36,4	-27,2	--
- Bättre (%)	26,0	62,1	2,0	3,5	5,4	8,6	
- Sämre (%)	28,6	88,5	4,2	68,0	63,0	52,5	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,1	25,3	-27,1	-8,1	-8,7	-1,9	-
- Bättre (%)	30,8	57,3	11,6	25,3	26,7	30,4	
- Sämre (%)	23,1	57,3	6,0	35,7	36,6	29,1	
B5 Inflationen nu (procent)	2,3	5,8	-2,0	2,1	0,5	0,5	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	1,9	1,2	1,3	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-3,8	27,6	-51,1	-29,5	-27,7	-30,5	--
- Mindre (%)	30,0	60,8	6,4	10,3	12,1	11,1	
- Mera (%)	34,7	83,3	6,9	61,7	59,8	63,2	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	-1,3	7,6	-18,8	-10,9	-5,7	-5,9	-
- Minskat (%)	12,9	20,0	5,3	8,0	11,7	11,1	
- Ökat (%)	17,1	31,9	7,9	25,7	21,2	20,9	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	18,1	41,8	-14,2	5,8	15,6	15,0	-
- Fördelaktig tidpunkt (%)	44,5	62,4	29,6	40,0	44,4	44,2	
- Ofördelaktig tidpunkt (%)	26,3	45,7	17,7	34,2	28,8	29,2	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	10,7	36,8	-19,6	4,2	2,5	8,0	=
- Bra tid (%)	58,1	80,7	33,4	53,4	50,4	55,5	
- Dålig tid (%)	36,3	58,5	15,5	43,5	44,4	40,8	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	16,9	42,0	-47,1	9,3	14,4	19,6	=
- Bra tid (%)	61,6	78,2	13,3	54,7	58,4	62,3	
- Dålig tid (%)	31,2	83,4	12,1	39,9	35,2	31,2	
D1 Hushållets penningssituation nu (nettotal)	28,3	35,1	14,7	30,0	28,7	30,9	+
- Kan spara (%)	59,4	70,0	38,6	62,6	62,3	64,6	
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	6,8	10,1	4,5	7,7	9,7	8,7	

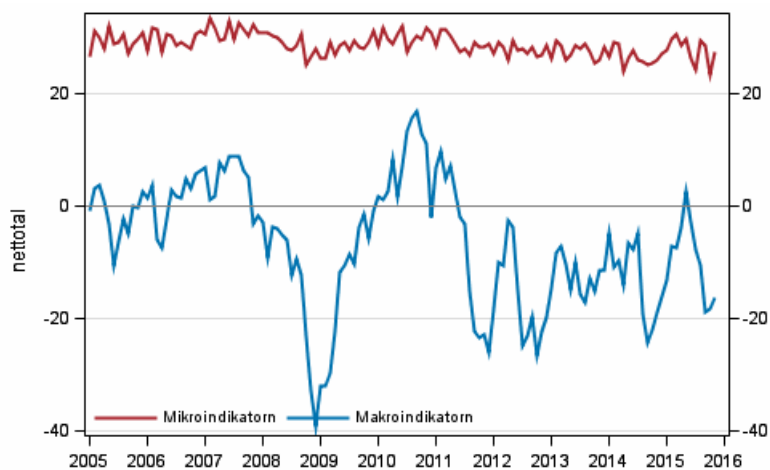
	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	11/2014	10/2015	11/2015	Utsikter
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (netttotal)	39,1	52,2	10,9	43,4	39,1	45,4	+
- Kan spara (%)	73,8	82,3	56,6	77,6	74,2	78,2	
- Kan inte spara (%)	24,3	40,3	16,5	21,5	25,0	21,0	
D5 Hushållets avsikter att ta lån inom 12 månader (% av hushållen)	13,2	17,8	9,1	11,0	10,8	11,4	--
- Ja, säkert (%)	5,6	8,5	3,1	5,2	5,8	4,0	
- Eventuellt (%)	7,6	11,4	5,0	5,8	5,0	7,4	
E1 Köp av kapitalvaror 12 månader framåt vs 12 månader bakåt (netttotal)	-8,8	-2,4	-18,2	-14,7	-12,6	-11,4	-
- Mera (%)	21,6	30,8	13,9	15,4	16,6	17,2	
- Mindre (%)	32,8	40,4	26,5	34,9	33,5	32,5	
E2 Avsikter att köpa en bil (% av hushållen)	16,8	21,7	12,7	12,7	15,6	15,4	-
- Mycket sannolikt (%)	8,6	12,1	5,1	5,1	7,1	6,5	
- Ganska sannolikt (%)	8,2	10,4	5,3	7,6	8,6	9,0	
E4 Avsikter att köpa en bostad (% av hushållen)	7,0	11,3	4,1	5,2	5,3	6,9	=
- Ja, säkert (%)	3,1	5,2	1,3	2,3	2,3	2,3	
- Eventuellt (%)	4,0	6,2	2,2	2,9	2,9	4,6	
E5 Avsikter att använda pengar för bostadsombyggnad (% av hushållen)	18,8	27,0	9,8	17,7	18,8	18,5	=
- Mycket sannolikt (%)	12,4	19,0	5,0	11,1	12,1	12,2	
- Ganska sannolikt (%)	6,4	9,1	3,2	6,7	6,7	6,3	

Figurbilagor

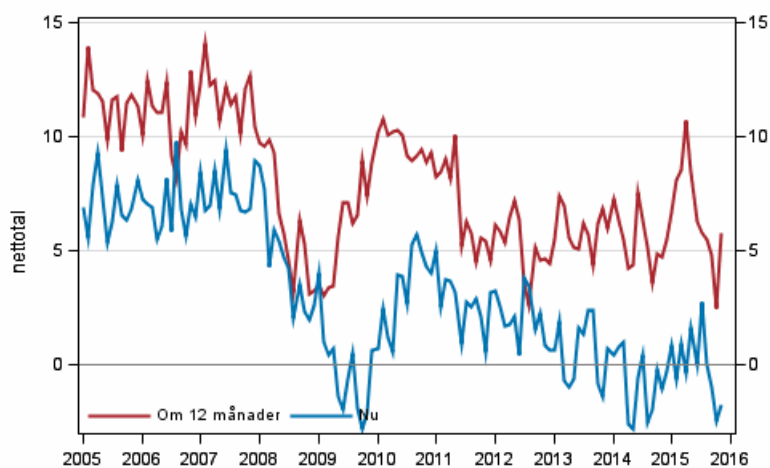
Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

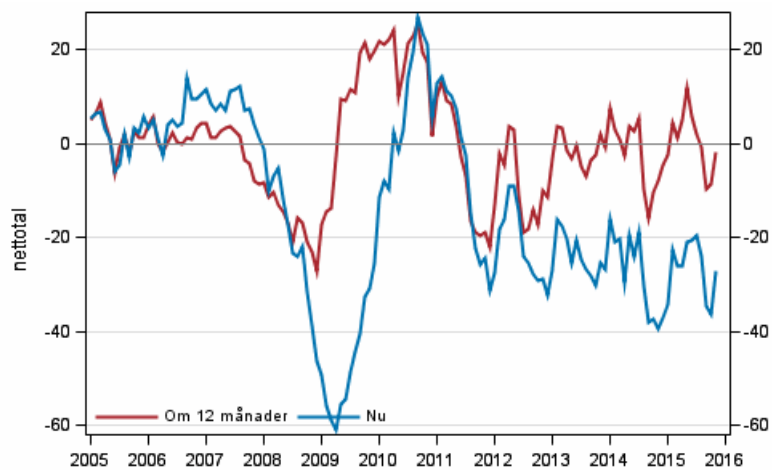
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer

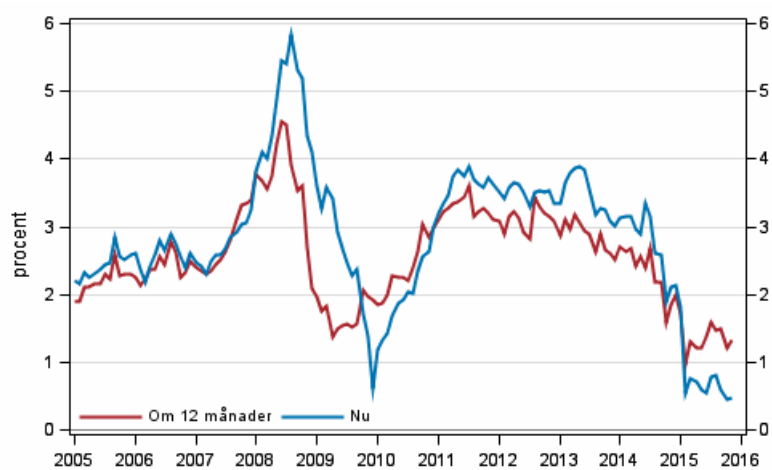
Figurbilaga 3. Egen ekonomi

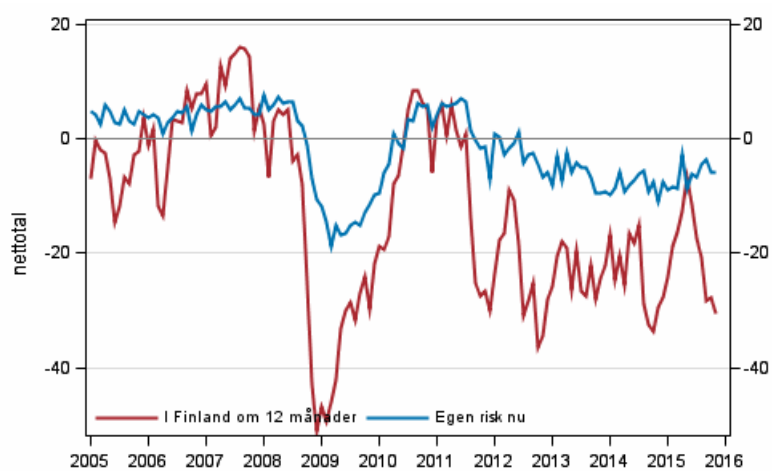
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi

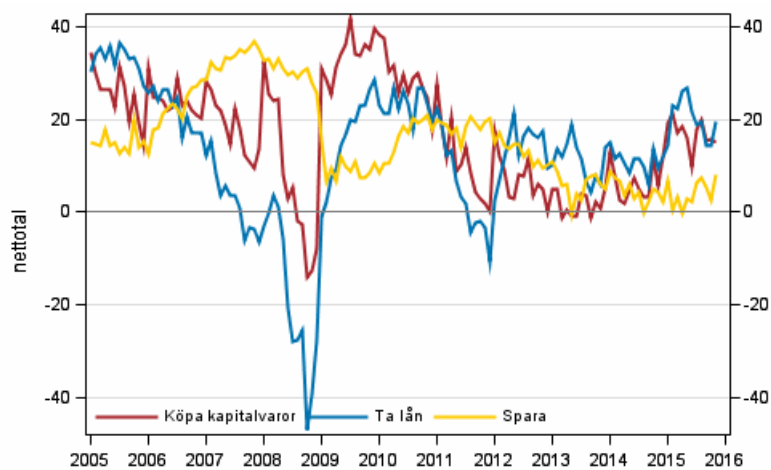
Figurbilaga 5. Inflation

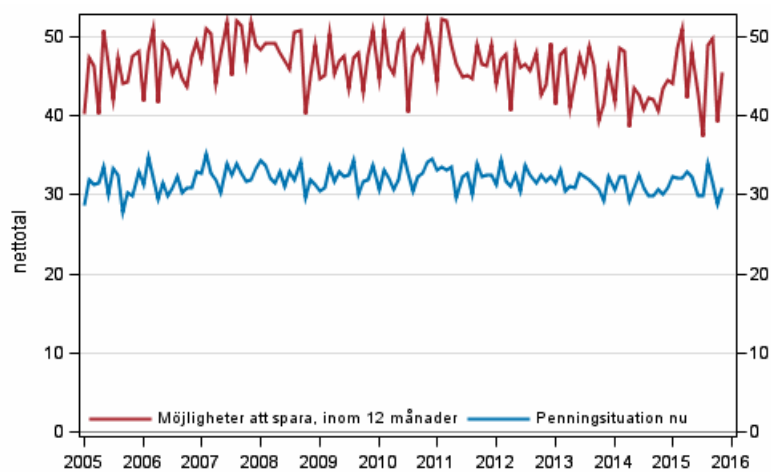
Figurbilaga 6. Arbetslöshet

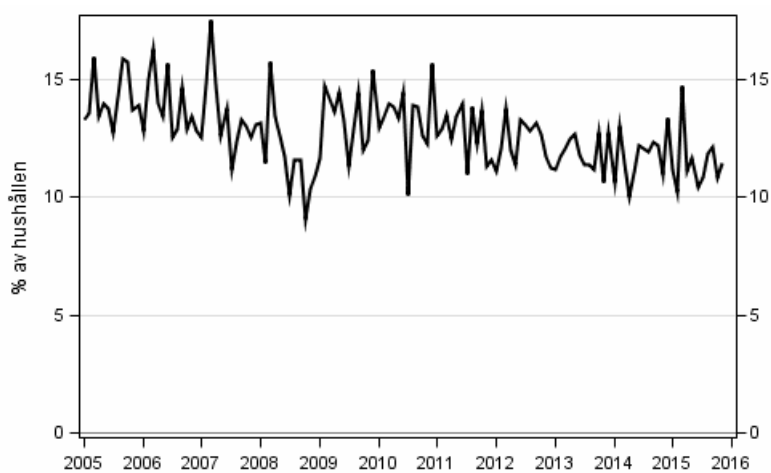
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att

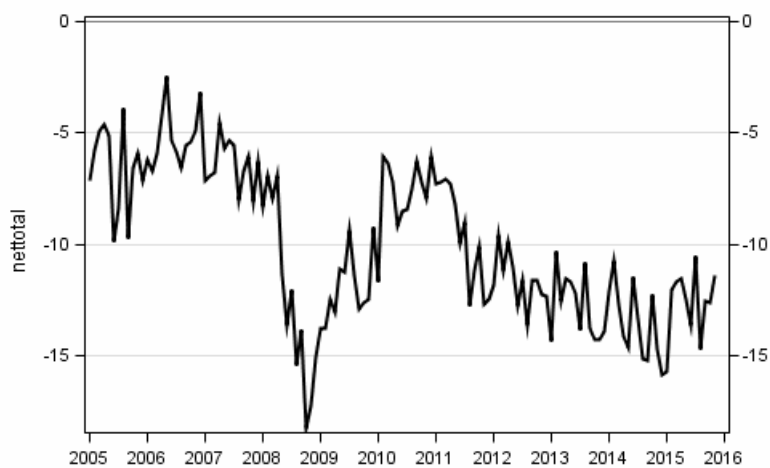
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara

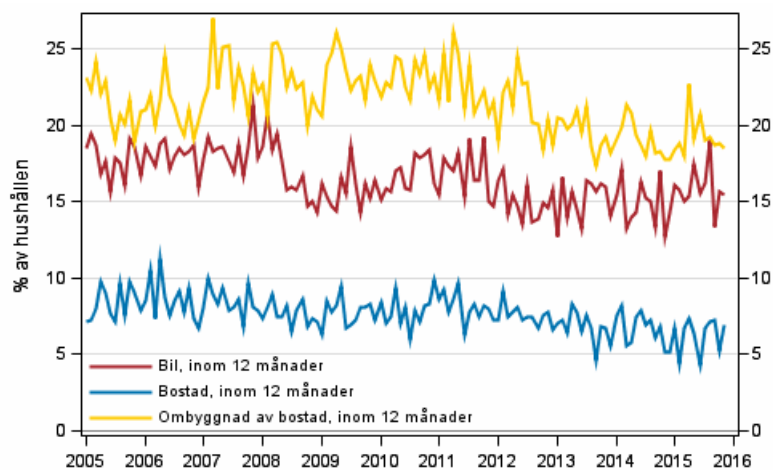
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader

Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt

Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 029 551 3598
Ansvarig statistikdirektör:
Jari Tarkoma

konsument.barometern@stat.fi
www.stat.fi

Källa: Konsumentbarometern 2015, november. Statistikcentralen